

י' בניסן התשס"ח
15 באפריל 2008
ש.ה. 2008-6811

לכבוד,
מנהלי גופים מוסדיים

א.ג.נ.;

**הנדון: סוגיות בנושא תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-
2005**

כללי

ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008 (להלן – **תיקוני החקיקה**), אשר כולל שורה של תיקוני חקיקה, וביניהם: תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וכן תיקונים לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. תיקוני החקיקה פורסמו ברשומות ביום 28 בינואר 2008 ונכנסו לתוקף באותו היום (להלן – **יום הכניסה לתוקף**).

בתיקוני החקיקה נקבע, בין היתר, כי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, לא יהיה רשאי ליתן אישור קופת גמל לקרן או לתוכנית ביטוח, כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, החל משנת 2008 ואילך, אלא לכספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנות המס שלפני 2008. לגבי כספים אלה לא יחול כל שינוי בכללי המס החלים על קופות כאמור.

עם זאת, כדי שהחל משנת 2008 ואילך עמית בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים יוכל להמשיך ולהפקיד כספים לאותה קופת גמל שבה ניהל את כספיו עובר למועד האמור, ולא יהיה צורך בפתירת חשבון חדש בקופת גמל אחרת, ניתנו לקופות האמורות גם אישורי קופת גמל לא משלמת לקצבה.

בהמשך לתיקוני החקיקה, ולנוכח פניות שהתקבלו במשרדנו בנושאים שונים הקשורים לתיקון כאמור, להלן התייחסותנו לסוגיות השונות:

1. לעניין כספים שהופקדו לחשבון **עמית-עצמאי** בקופת גמל לתגמולים במהלך חודש ינואר 2008 לפני יום הכניסה לתוקף (להלן – **התקופה הקובעת**), בהתאם לדין שהיה קיים באותה עת, העמית יוכל לבחור בין:

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3100 טל': 02-5317111 פקס': 02-5695342

- 1.1. השארת הכספים בחשבונו. על כספים אלה יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה.
- 1.2. ביטול פעולת ההפקדה. הכספים שהופקדו, בתוספת/ניכוי הרווחים/הפסדים שנצברו עליהם יוחזרו לעמית, בניכוי מס רווחי הון בשל התקופה ממועד ההפקדה ועד מועד ההחזר, ובלבד שהעמית ביקש לבטל את פעולת ההפקדה כאמור לא יאוחר מיום 31.12.08.
2. לעניין כספים שהופקדו לחשבון **עמית-שכיר** בקופת גמל לתגמולים במהלך התקופה הקובעת, נבחר כי על כספים אלה יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה.
3. לגבי כספים שהופקדו **לקופת גמל מרכזית לפיצויים** במהלך התקופה הקובעת בהתאם לדין שהיה קיים באותה עת ע"י עמית-מעביד שלא היה עמית בקופת גמל מרכזית לפיצויים בחודש דצמבר 2007 או שהופקדו בשל עובד שלא הופקדו בשלו כספים לקופת הגמל עבור חודש דצמבר 2007, העמית-מעביד רשאי לבחור בין:
- 3.1. השארת הכספים בחשבונו (ויובהר כי העמית לא יהיה רשאי להמשיך ולהפקיד לקופה לאחר התקופה הקובעת).
- 3.2. ביטול פעולת ההפקדה. הכספים שהופקדו, בתוספת/ניכוי הרווחים/הפסדים שנצברו עליהם יוחזרו לעמית, בניכוי המס החל, ובלבד שהעמית ביקש לבטל את פעולת ההפקדה כאמור לא יאוחר מיום 31.12.08.
4. לעניין משיכת כספים **מקופת גמל לא משלמת** נבחר כדלקמן:
- 4.1. לגבי כספים שנצברו בקופת גמל לא משלמת לקצבה עד ליום 31.12.2007, נבחר כי כספים אלו ממשיכים להתנהל כקופת גמל לתגמולים ו/או פיצויים לכל דבר ועניין לרבות לעניין כללי המשיכה המוסדרים בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964 (להלן – **תקנות מ"ה**) כפי שיהיו מעת לעת, ולפיכך כספים אלו ניתנים למשיכה ישירות מקופת הגמל.
- 4.2. לגבי כספים שנצברו בקופת גמל לא משלמת לקצבה החל מיום 1.1.2008, נבחר כי כספים אלו ישולמו באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה למעט במקרים הבאים:
- א. מוטב של עמית שנפטר – החברה המנהלת של קופת הגמל תשלם ישירות למוטב.
- ב. כספי פיצויים – החברה המנהלת של קופת הגמל תשלם ישירות לעמית או למעביד לפי העניין.
- ג. כספים המשולמים למוטבים במקרה של ביטוח חיים קבוצתי בהתאם לתקנה 31 לתקנות מ"ה – החברה המנהלת של קופת הגמל תשלם ישירות למוטב.

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3100 טל': 02-5317111 פקס': 02-5695342

5. לעניין תשלום כספים שמקורם בהפקדות עד ליום 1.1.2000 **מקופת גמל משלמת לקצבה** שלא בדרך של קצבה נבחר כי קופת הגמל תמשיך לנהוג בהתאם להוראות תקנות 34(ד), 34(ה), 38(ד)2 ו- 38(ד)1 לתקנות מ"ה וכל עוד לא תוקנו תקנות אלה, אף אם סכום הקצבה שלו יהיה זכאי לאחר המשיכה, יהיה נמוך מסכום הקצבה המזערי הקבוע בסעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

6. לעניין סכום הקצבה המזערי כהגדרתו בסעיף 23(ה) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005, נבחר כי יובאו בחשבון סכומי קצבה להם זכאי אותו עמית מקופת גמל אחרת או ממעביד (להלן - **קצבה ממקור אחר**), בכפוף לקבלת אישור על קבלת הקצבה ממקור אחר.

7. לעניין העברת כספי קופת גמל לתגמולים (כספים שהופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 בלבד) שהעביר עמית-שכיר לחשבון תגמולים על שמו בקופת גמל לתגמולים, לפי הוראות תקנה 34א(א) לתקנות מ"ה יחול אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים. ויובהר כי על כספים שיופקדו בחשבון כאמור לאחר ביצוע ההעברה, יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה ולא אישור של קופת גמל לתגמולים.

8. לעניין כספי **קופת גמל אישית לפיצויים** שמבקש עמית-שכיר להעביר לפי הוראות תקנה 34א(א) לתקנות מס הכנסה, נבחר כי על כספים אלה **לא יחול** אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים מכיוון שהעברה כאמור מהווה הפקדה חדשה. על כספים אלה יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה. עמית שהעביר כספים כאמור במהלך התקופה הקובעת יוכל לבחור בין החלופות המנויות בסעיף 1 לעיל (השארת הכספים או ביטול ההפקדה), ובהתאם לתנאים הקבועים באותו סעיף.

9. לעניין ביטוח חיים קבוצתי שערכה קופת גמל בהתאם לתקנה 31 לתקנות מ"ה נבחר כי הוראות התקנה כאמור ימשיכו לחול על קופת גמל לא משלמת לקצבה. בכוונתנו לתקן את תקנה 31 בקרוב.

10. לעניין הכללים החלים על אופן גביית דמי ניהול, נבחר כי הכללים שחלו על קופות גמל לתגמולים ופיצויים בהקשר זה חלים כעת על קופות גמל לא משלמות לקצבה.

11. לעניין הכללים החלים בנוגע לרישום צו עיקול המתקבל לחשבונו של עמית בקופת גמל לא משלמת לקצבה, נבחר כי הדין החל על כספים שהופקדו לרכיב התגמולים בקופת גמל משלמת לקצבה יחול גם לגבי כספים שהופקדו לרכיב התגמולים בקופת גמל לא משלמת לקצבה.

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3100 טל': 02-5317111 פקס': 02-5695342

למען הסר ספק מובהר, כי בכל מקרה כספי פיצויים אינם ניתנים לעיקול בשל הוראות חוק פיצויי פיטורים.

על כל פנים, בכוונתנו להוציא תקנות מכוח חוק קופות גמל המסדירות את נושא העיקולים והשעבודים כנדרש בחוק.

12. לעניין מניעת הפקדות חדשות לקופת גמל שקיים בה שעבוד ושעד כה חל איסור להפקיד כספים חדשים לאותו חשבון משועבד, נבהיר כי כעת אין מניעה להמשיך ולהפקיד כספים חדשים לקופת הגמל הלא משלמת לקצבה שכן על הפקדות אלו חלים כללי משיכה חדשים.

13. לעניין הפקדות של עמית-עצמאי על פי תקנות 38(א)(6), 38(ב) ו-38(ג) לתקנות מ"ה והפקדות של עמית-קיבוץ ועמית-מושב-שיתופי על פי תקנה 38א לתקנות מ"ה, נבהיר כי מאחר ולא ניתן לקבל הפקדות חדשות לקופות גמל לתגמולים, התקנות בהקשר זה אינן רלוונטיות עוד לגבי הפקדת כספים בשל שנת המס 2008 ואילך.

14. לעניין הדרישה להצהרת עמית-עצמאי על הפקדת כספים לרובד פנסיוני בהתאם לתקנה 19א(ג) לתקנות מ"ה כפי שנדרש בחוזר גמל 2005-2-13, נבהיר כי מאחר וכל קופות הגמל פועלות באותו משטר מס אין עוד צורך לדרוש מהעמית הצהרה לעניין עמידתו ברובד קצבתי.

15. יובהר כי אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים **לא יחול** על כספים שמבקש מוטב להעביר לפי הוראות תקנות 34ב(ב) ו-38ג(ב) לתקנות מס הכנסה. מכיוון שהעברה כאמור מהווה הפקדה חדשה, יחול על כספים אלה אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה. מוטב שהעביר כספים כאמור במהלך התקופה הקובעת יוכל לבחור בין החלופות המנויות בסעיף 1 לעיל (השארת הכספים או ביטול ההפקדה), ובהתאם לתנאים הקבועים באותו סעיף. לאחר יום הכניסה לתוקף של תיקוני החקיקה אין עוד אפשרות להעביר כספים אלה לחשבון על שם המוטבים.

16. יובהר כי על אף העובדה שהפקדות חדשות לקופת גמל לא משלמת לקצבה הינם באותו חשבון יש ליצור הבחנה בין הצבירות בשתי התקופות (עד 31/12/2007 כתגמולים ופיצויים ואחרי 31/12/2007 כקצבה) ולא לפתוח חשבון חדש.

17. יובהר כי אין כל שינוי ביחס להוראות המוטבים שניתנו לגבי כספי התגמולים בקופות הגמל, גם לגבי הכספים שיופקדו למרכיב התגמולים בקופות הגמל הלא משלמות לקצבה בשל שנת המס 2008 ואילך.

18. לעניין עמית בקופת גמל לא משלמת לקצבה שצבירה בגין הפקדות חדשות אינה מקנה לו פנסיה הגבוהה מ- 5% משכר המינימום (בדר"כ בגין הצטרפות בגיל מבוגר יחסית) נבהיר כי

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3100 טל': 02-5317111 פקס': 02-5695342

יוכל להעביר את צבירתו לקופת גמל משלמת לקצבה ולמשוך את הצבירה בהתאם להוראות סעיף 34(ה) לתקנות מ"ה.

נשמח לעמוד לרשותכם במתן הבהרות נוספות ככל שיידרש.

בכבוד רב,

ניר כהן

משנה לממונה על שוק ההון

העתק:

רו"ח ידין ענתבי - הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, משרד האוצר
עו"ד נטע דורפמן-רביב - סגנית היועצת המשפטית, משרד האוצר
מר רג'ואן גרייב - מנהל מחלקת קופות גמל, משרד האוצר
רו"ח יעקב כהן - מנהל מחלקת קופות גמל ברשות המסים

רח' קפלן 1 ירושלים 91030 ת.ד. 3100 טל': 02-5317111 פקס': 02-5695342

שער הממשלה : www.gov.il

אוצר ברשת : www.mof.gov.il